

PROGRAM FOR INTERN OVERVÅGNING

2017 ÅRSBERETNING

INDHOLD

1. Indledning	4
1.1 Energinet og Program for Intern Overvågning	4
1.2 Opbygning af årsberetningen	4
1.3 Om Energinet	4
2. Særlige forhold	5
2.1 Reorganisering – ny struktur	5
2.2 Deling af data – ”Et kig indad”	5
3. Gennemførelse og kontrol af PIO-programmet	6
3.1 Implementering af PIO-programmet	6
3.2 Revision af PIO-manualen	6
3.3 Kontrol af PIO-programmet	7
3.4 Håndtering af afvigelser til PIO-programmet	7
4. De ni tiltag for Energinet	8
4.1 Forretningsmæssigt følsomme oplysninger (FFO)	8
4.2 Forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger – egne aktiviteter (FFO-EA)	9
4.3 Adgang til net på ikke-diskriminerende vilkår	9
4.4 Aktør- og kundekontakt	9
4.5 Selskabsmæssig adskillelse af aktiviteter	9
4.6 Regnskabsmæssig adskillelse	10
4.7 Krav om habilitet	10
4.7.1 Ledelsens uafhængighed	10
4.7.2 Medarbejdernes uafhængighed	10
4.7.3 Energinets uafhængighed	10
4.8 Aftaler indgås på markedsbestemte vilkår	11
4.9 Kommunikationsarbejde og identifikationsstrategi (alene gældende for distributionsselskaber i naturgasforsyning)	11
5. Forhold gældende for Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S og Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S	12
5.1 Indledning	12
5.2 PIO-programmet	12
5.3 PIO-programmets implementering og kontrol	12
6. De ni tiltag for Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S og Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S	12
6.1 Forretningsmæssigt følsomme oplysninger (FFO) - Generelt	12
6.2 Forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger – egne aktiviteter (FFO-EA)	12
6.3 Adgang, udbygning og vedligeholdelse af el- og gasnet samt lagerfaciliteter	12
6.4 Aktør- og kundekontakt	13
6.5 Selskabsmæssig udskillelse	13
6.6 Regnskabsmæssig adskillelse	13

6.7	Krav om habilitet.....	13
6.8	Aftaler indgås på markedsbestemte vilkår.....	13
6.9	Kommunikationsarbejde og identifikationsstrategi.....	13
7.	Godkendelse af årsberetning for 2017	14
	Bilag 1 – Om Energinet.....	15

1. Indledning

1.1 Energinet og Program for Intern Overvågning

Energinet spiller en vigtig rolle på det danske marked for el og gas, dels via rollen som transmissionsvirksomhed, dels via rollen som systemansvarlig virksomhed, og endelig som ejer af Dansk Gas Distribution A/S (DGD) og Gas Storage Denmark A/S (GSD).

Roller, hvor Energinet får viden om netudbygning, regler og priser samt information om sektorens parter – transmission, produktion, distribution, handel, lagre og brugere. Informationer, som skal håndteres korrekt for at sikre et velfungerende og konkurrencedygtigt marked.

Program for Intern Overvågning (PIO-programmet) er med til at sikre, at Energinet ikke diskriminerer mellem brugerne af transmissionsnettene og GSD, det vil sige, at Energinet sikrer lige adgang til nettene og lagrene via gennemsigtige vilkår, og at Energinet håndterer de modtagne informationer korrekt, så Energinet fremtræder som en troværdig spiller på markedet.

Energinet er ifølge BEK 979 af 6. oktober 2011 om naturgasforsyning og BEK 667 af 19. maj 2015 om elforsyning forpligtiget til at have et program for intern overvågning (PIO-programmet). PIO-programmet blev etableret i 2006 og bliver løbende tilrettet Energinets opgaver samt ved ændringer i regler.

PIO-programmet omfatter alle medarbejdere i Energinet med tilhørende datterselskaber samt de parter i form af rådgivere, konsulenter, tilstødende systemoperatører, entreprenører og leverandører, som Energinet samarbejder med.

Dansk Gas Distribution A/S (DGD) har et selvstændigt program for intern overvågning og inkluderes derfor ikke i denne årsberetning.

1.2 Opbygning af årsberetningen

Årsberetningen beskriver først de forhold, der er gældende for både Energinet og Energinets gaslagervirksomhed. Herefter følger et afsnit for de ni tiltag, der ledes og drives som én samlet under navnet Gas Storage Denmark.

1.3 Om Energinet

Energinet er en selvstændig offentlig virksomhed (SOV). Energinet-koncernen har en række kommercielle og ikke-kommercielle aktiviteter. De ikke-kommercielle aktiviteter omfatter el- og gastransmission samt en række myndighedsopgaver. De kommercielle aktiviteter omfatter drift af de to gaslagre i henholdsvis Lille Torup og Stenlille samt salg af rådgivningsydelser og udlejning af optiske fiberkabler igennem selskabet, Energinet.dk Associated Activities A/S. De kommercielle aktiviteter omfatter ligeledes gasdistribution gennem selskabet Dansk Gas Distribution A/S. (Læs mere om Energinet i bilag 1).

2. Særlige forhold

Energinet skal sikre lige adgang til transmissionsnettene og gaslagrene via gennemsigtige vilkår samt håndtere de modtagne informationer korrekt. Samtidig med at Energinet skal håndtere egne og forretningsfølsomme oplysninger fortroligt, er det Energinets opgave at dele information med offentligheden for at bidrage til markedsudviklingen samt sikre, at aktører i energibranchen kan træffe deres investeringsbeslutninger på et oplyst grundlag.

I 2017 og frem til offentliggørelse af denne årsberetning har der været en række begivenheder i og omkring Energinet, der illustrerer forholdet med på én gang at håndtere information betryggende samtidig med at dele så meget information som muligt af hensyn til et gennemsigtigt marked. Eksempler på dette fremgår i de følgende afsnit.

For yderligere information henvises til Energinets hjemmeside samt årsrapport 2017 på www.energinet.dk.

2.1 Reorganisering – ny struktur

Energinet gennemførte i 2017 en organisationsændring, hvor der blev etableret en koncernenhed, to serviceenheder og fire selvstændige forretningsenheder. Organisationsændringens formål var at skabe større gennemsigtighed og en tydeligere fordeling af ansvar for Energinets enkelte og samlede aktiviteter. Med reorganiseringen blev PIO-programmet gennemgået med særligt fokus på udveksling af oplysninger mellem enhederne.

Reorganiseringen har efterfølgende ført til en selskabsdannelse (den 1. maj 2018), hvilket betyder, at PIO-programmet i Energinet på ny skal vurderes i forhold til en hensigtsmæssig organisering og understøttende processer indenfor lovens rammer. Energinet har i dag to PIO-programmer; et for Dansk Gas Distribution A/S og et fælles PIO-program for resten af Energinet. Energinet har fået dispensation af Energitilsynet til at have et fælles PIO-program med to PIO-ansvarlige for henholdsvis gaslager og øvrige aktiviteter i Energinet, idet gaslager og øvrige aktiviteter i Energinet reguleres af forskellig lovgivning.

2.2 Deling af data – "Et kig indad"

Den nye selskabsstruktur i Energinet indebærer, at opgaver, der hidtil er blevet varetaget af Energinet (SOV), herunder systemansvar og transmissionsvirksomhed indenfor el og gas, udskilles til selvstændige datterselskaber.

Der er mange oplysninger, som er nødvendige at dele mellem de nydannede selskaber, Energinet (SOV), bestyrelsen og medlemmer af direktionen, for at Energinet-koncernen kan fungere som en helhed.

Ethvert selskab i Energinet-koncernen, der er underlagt forpligtelserne om forretningsmæssigt følsomme oplysninger (FFO) og forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger – egne aktiviteter (FFO-EA), kan frit dele oplysninger, hvor det er nødvendigt for at gennemføre en erhvervmæssig aktivitet. Hertil skal det pointeres, at omstruktureringen ikke ændrer på, at myndighedsudøvelsen for de aktiviteter, som datterselskaberne udfører, fortsat

varetages af Energinet (SOV), hvilket bevirker, at FFO og FFO-EA oplysninger, som er nødvendige for myndighedsudøvelsen, skal videregives til Energinet (SOV).

Videregivelse af FFO til Energinets bestyrelse og direktion, skal kun ske, hvor det er nødvendigt for, at de kan udføre deres hverv, blandt andet i forhold til datterselskabers strategier og planer. For at sikre fortroligheden i forbindelse med videregivelse af FFO, er det nødvendigt at varetage visse tiltag, blandt andet fortrolighedserklæringerne.

I forbindelse med selskabsdannelsen pr. 1. maj 2018 og set i lyset af at lovgivningen er uændret, vil det blive vurderet, om at der skal indføres yderligere tiltag for at sikre fortroligheden. Sådanne tiltag kan fx bestå i, at der indføres særlige godkendelsesniveauer for medlemmer i bestyrelsen og personer i direktionen, så de konkret godkendes til at have adgang til visse FFO af strategisk karakter.

For så vidt angår FFO-EA, der ikke er offentliggjort af Energinets datterselskaber, er det nødvendigt, at disse oplysninger håndteres som FFO. Det skal således sikres, at det udelukkende er de medarbejdere i det pågældende selskab, som FFO-EA er relevant for, der har adgangen dertil.

I forhold til ovenstående oplysninger om, hvornår der må ske videregivelse af FFO- og FFO-EA-oplysninger, er det de formelle administrative procedurer i PIO-programmet, der som helhed skal forhindre en diskriminerende adfærd.

3. Gennemførelse og kontrol af PIO-programmet

3.1 Implementering af PIO-programmet

Implementering af PIO-programmet sikres ved, at alle nye medarbejdere introduceres til programmet og den generelle PIO-manual under deres introduktionsforløb. Introduktionen følges op med en afdelingsspecifik gennemgang af relevante PIO-områder for medarbejderne.

Førstnævnte varetages af QHSE-afdelingen, mens den afdelingsspecifikke uddannelse varetages af områdets udpegede PIO-repræsentant(er) og/eller afdelingslederne.

Der er to overordnede PIO-ansvarlige; en for Energinet og en for Gas Storage Denmark. Udover de PIO-ansvarlige er der udpeget en række PIO-repræsentanter, der fungerer som ambassadører i forretningsenhederne og stabene i Energinet.

3.2 Revision af PIO-manualen

PIO-manualen skal revideres minimum én gang årligt eller ved større ændringer i eksterne eller interne rammer. Dette kan fx være ændringer i lovgivningen, ændrede markedsforhold, selskabsstruktur samt intern organisering.

Ansvaret for at revidere manualen er placeret hos de overordnede PIO-ansvarlige hos Energinet (SOV) og hos den PIO-ansvarlige for de to gaslagre ejet af Gas Storage Denmark A/S.

3.3 Kontrol af PIO-programmet

PIO-programmet kontrolleres formelt via årlige interne audits. I 2017 har der været gennemført interne audits på proces- og afdelingsniveau. Audit omfattede fem processer, som hver især inkluderer mellem to og ti afdelinger. En audit omfatter desuden to eksterne samarbejdspartnere.

Hovedkonklusionen fra de interne audits er, at der udvises stor opmærksomhed omkring håndtering af interne informationer (Forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger, FFO-EA), og medarbejderne har vist en betryggende håndtering af disse oplysninger.

De interne audits viser dog, at der er mangler vedrørende introduktionen til PIO-programmet samt senere genopfriskning heraf, hvilket er taget til efterretning af PIO-organisationen.

Endvidere fremkom de interne audits med to mindre afvigelser relateret til PIO-programmet. Det drejer sig for om mangelfuld anvendelse af Energinets journaliseringssystem.

3.4 Håndtering af afvigelser til PIO-programmet

Håndtering af mulige afvigelser håndteres via IT-systemet GETS-better. Der blev i 2017 foretaget 17 indberetninger i forhold til to i 2016, som er relateret til PIO-programmet. Årsagen til stigningen skyldes ændring i metoden for opgørelse, hvor afvigelser fra Energinets indkøbspolitik i 2016 ikke indeholdt dispensationer.

14 af de 17 afvigelser vedrørte køb af ydelser, som ikke blev konkurrenceudsat, men hvor der er givet dispensation fra Energinets indkøbspolitik men indenfor lovgivningens rammer.

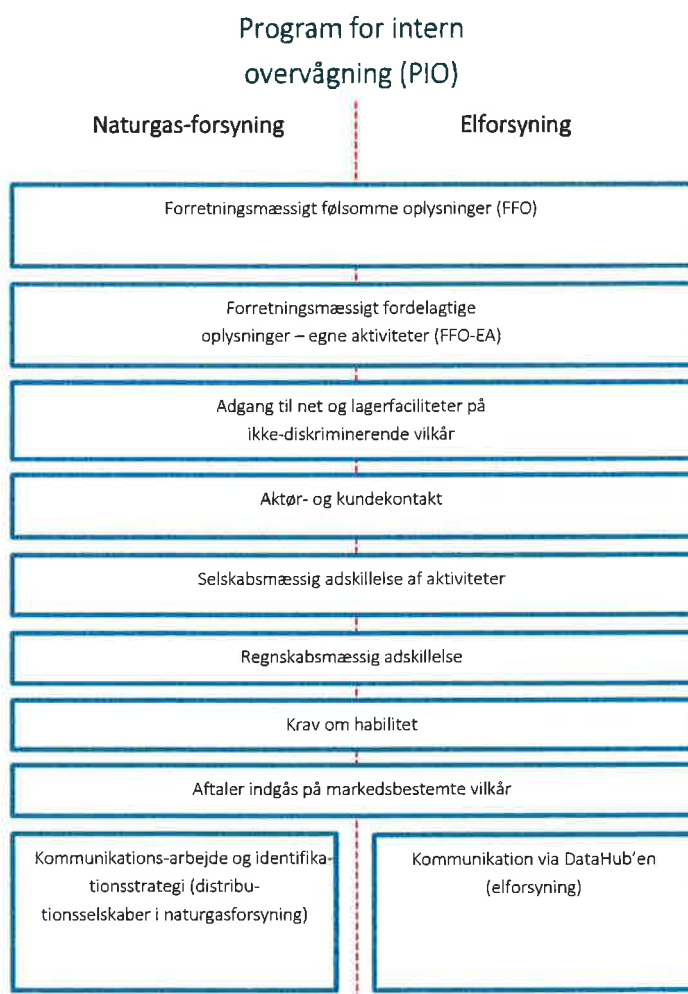
To afvigelser vedrører mangelfuld arkivering i journalsystemet. Afvigelse er identificeret under interne audits og gennemgået i afvigelsessystemet.

En afvigelse vedrørte makulering af dokumenter. Afvigelsen blev undersøgt, og det er vurderet, at Energinet har overholdt reglerne om håndtering af fortroligt materiale. Alle afvigelser er dokumenteret i henhold til Energinets governance, og det kan konkluderes, at der ikke har været væsentlige afvigelser i 2017.

Udover afvigelsessystemet har Energinet etableret en whistleblower-ordning, så mistanke om mulige overtrædelser af etiske retningslinjer, økonomisk svindel og øvrige grove overtrædelser af politikker m.m. kan indberettes anonymt af medarbejdere eller andre interessenter. Whistleblower-ordningen, der er etableret via en ekstern leverandør og godkendt af Datatilsynet, trådte i kraft den 1. august 2012. Der er i 2017 ikke modtaget henvendelser via ordningen.

4. De ni tiltag for Energinet

Bekendtgørelserne om Program for Intern Overvågning for henholdsvis elforsyning og naturgasforsyning indeholder hver ni tiltag, som er egnede til at forhindre diskriminerende adfærd. Tiltagene for elforsyning og naturgasforsyning er ens, med undtagelse af et punkt, hvilket medfører, at der listes ti tiltag herunder. Det er anført, hvilke tiltag der alene er gældende for elforsyning og naturgasforsyning.

4.1 Forretningsmæssigt følsomme oplysninger (FFO)

Energinet indsamler og deler i stort omfang FFO. Der har i 2017 været en række sager om aktindsigt. Antallet lægger på lige knap 50 stk. Hovedparten af disse vedrører anlægsejers anmodning om oplysninger på eget anlæg, eksempelvis solcelleanlæg.

Administration af PSO-støtten er overdraget til Energistyrelsen pr. 31/12 2017, se pkt. 4.5, hvorfor det må forventes, at antallet af aktindsigtssager i 2018 vil falde.

Sagerne har været håndteret i henhold til lovgivning og PIO-programmets retningslinjer vedrørende aktindsigt og udlevering af forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

4.2 Forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger – egne aktiviteter (FFO-EA)

Der arbejdes ud fra meroffentlighedsprincippet, som understøttes af brugen af Gas Market Messages-portalen (følge af REMIT-forordningen) på gasområdet. Portalen giver Energinet og andre aktører i gasmarkedet mulighed for at udmelde viden om hændelser vedrørende pludseligt opståede produktionsnedbrud eller ændrede leverancer af gas til systemet, uden Energinet som et forsinkende mellemlid. Formålet med dette er, at alle aktører på gasmarkedet kan få oplysningerne på samme tid, så alle har mulighed for at handle på baggrund af denne viden.

Pendanten på elforsyningsområdet er anvendelsen af UMM'er (Urgent Market Messages).

4.3 Adgang til net på ikke-diskriminerende vilkår

Der er ikke sket ændringer i relation til håndteringen af aktører og kunder i 2017.

Adgang til brugen af nettet til transport af el og naturgas er beskrevet i "Markedsforskrifterne" og "Regler for Gastransport", der sikrer tredjepartsadgang på transparente og ikke-diskriminerende vilkår. Ændringer hertil håndteres løbende i forbindelse med eventuelle ændringer i "Markedsforskrifterne" og "Regler for Gastransport". Udviklingen og forandringerne i reglerne sker i åben og tæt dialog med myndigheder og kunder (samt forbrugere).

4.4 Aktør- og kundekontakt

Der er ikke sket ændringer i relation til håndteringen af aktører og kunder i 2017.

Energinet er økonomisk reguleret ud fra et hvile i sig selv-princip, der betyder, at virksomheden er finansieret af el- og naturgastransmissionstarifferne, og at virksomheden kun må opkræve en betaling, der dækker virksomhedens nødvendige omkostninger samt en forrentning af egenkapitalen, der sikrer realværdien heraf. Energinets økonomi er også reguleret i BEK 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet. Energinet har derfor ikke samme potentielle eller økonomiske incitament til at favorisere bestemte selskaber, som andre virksomheder kan have.

Herudover gælder øget opmærksomhed på reglerne for håndtering af forretningsmæssigt følsomme og fortrolige oplysninger, når der kommunikeres med aktører og kunder.

4.5 Selskabsmæssig adskillelse af aktiviteter

Energinet har i 2017 selskabsdannet to serviceenheder, Forretningservice samt Teknik og Anlæg.

Forretningservice

Selskabet har ansvaret for at levere forretningsunderstøttende ydelser inden for IT, indkøb, økonomi og facility til alle de øvrige forretningsenheder og koncernenheden i Energinet.

Teknik og Anlæg

Selskabet døgnovervåger, opererer og vedligeholder transmissions- og distributiosanlægene for gas ejet af henholdsvis TSO-GAS og Dansk Gas Distribution og til dels også gaslagrene, som er ejet af Gas Storage Denmark.

Der ydes både teknisk driftsstøtte, projektplanlægning og etablering af ny infrastruktur, ændringer og moderniseringer for samtlige gasselskaber i koncernen samt i de nye forretningsområder omkring tilslutning af biogasanlæg.

PSO-opgaver udflyttet

I 2016 blev det besluttet, at Energinets forvaltningsopgaver inden for lovbestemt støtte af miljøvenlig energi skulle flyttes til Energistyrelsen. I den forbindelse er der i 2017 brugt ressourcer på at adskille systemerne, så det var muligt at overdrage de ophørende aktiviteter.

Opgaverne vedrører administration af støtte til vedvarende energi og relaterede myndigheds-, planlægnings- og supportopgaver (PSO-opgaver). Disse blev planmæssigt overdraget per 1. januar 2018.

4.6 Regnskabsmæssig adskillelse

Reglerne for håndtering af den regnskabsmæssige adskillelse er ikke ændret i 2017.

Krav til regnskabsmæssig adskillelse fremgår af lov om Energinet, og regnskabet, herunder segmentopdelingen, er også en del af den udførte revision, der gennemføres af PwC og Rigsrevisionen.

4.7 Krav om habilitet

4.7.1 Ledelsens uafhængighed

Energinet er certificeret som ejerskabsadskilt transmissionssystemoperatør (TSO) for el og gas i overensstemmelse med el- og gasdirektiverne, der i Danmark er implementeret via elforsyningsloven og naturgasforsyningsloven. Uafhængighedskravene gælder både for Energinet og for de enkelte personer, der bestrider ledelseshverv for Energinet. I forbindelse hermed har bestyrelsen og direktionen derfor underskrevet tro- og loveerklæringer, der garanterer den personlige uafhængighed. Opdateringen af tro- og loveerklæringen sker fast én gang årligt. Herudover vurderes ledelsens uafhængighed før møder ud fra de punkter, der skal behandles.

4.7.2 Medarbejdernes uafhængighed

Medarbejdernes uafhængighed vurderes ligeledes løbende i forbindelse med de opgaver, der skal håndteres.

4.7.3 Energinets uafhængighed

Der er ikke identificeret trusler mod Energinets uafhængighed i 2017.

Energinet ejer et mindre antal solcelleanlæg som led i at efterleve bygningsreglementet samt i forbindelse med overtagelse af forskellige aktiviteter. Sekretariat for Energitilsynet har vurderet, at det er foreneligt med Energinets certificering som ejermæssigt adskilt TSO.

4.8 Aftaler indgås på markedsbestemte vilkår

Energinet køber årligt produkter og tjenesteydelser for DKK 3-4 mia. fra eksterne leverandører. Det er Energinets politik, at alle former for anskaffelser udsættes for konkurrence gennem tilbudsindhentning, indgåelse af leverandøraftaler eller afholdelse af udbud. Det indebærer, at Energinet køber ind efter princippet "det mest fordelagtige tilbud set over anskaffelsens levetid". Ud over prisen indgår følgende parametre:

- Kvalitet
- Service
- Sikkerhed
- Leveringssikkerhed
- Driftsomkostninger
- Strategiske og politiske forhold

Indkøbene spænder fra store investeringer i den danske el- og gasforsyning til mindre indkøb i relation til administration og vedligehold. Indkøbsafdelingen arbejder løbende på optimering af indkøbsprocesserne med udgangspunkt i følgende principper:

1. Konkurrenceudsættelse
  - Kontakt flere potentielle leverandører
  - Ikke altid at bruge den samme leverandør, fordi man kender den
2. Gennemsigtighed
  - Offentliggørelse
  - Udvælgelse
  - Tildeling
  - Krav til udbudsgrundlaget (klare og præcise beskrivelser)
3. Ligebehandling
  - Forbud mod nationalitet-diskrimination samt diskrimination af danske tilbudsgivere fortolkes meget strengt

4.9 Kommunikationsarbejde og identifikationsstrategi (alene gældende for distributionselskaber i naturgasforsyning)

Energinet er som udgangspunkt ikke omfattet af dette tiltag, da det alene gælder for distributionselskaberne. Energinet er opmærksom på at adskille kommunikationen fra organisationens forskellige dele. Dette sker blandt andet ved, at Energinets hjemmeside er neutral i sin udformning og ikke har kommercielle elementer. Hjemmesiden er delt, så det klart fremgår, hvilke oplysninger der vedrører el, og hvilke der vedrører gas. Tilsvarende har Gas Storage Denmark A/S og Dansk Gas Distribution A/S egne hjemmesider.

5. Forhold gældende for Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S og Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S

5.1 Indledning

Gaslagrene er selvstændige datterselskaber, jf. bilag 1. Energinet ejer to gaslagre; Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S og Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S. De to gaslagre ledes og drives som én virksomhed under navnet Gas Storage Denmark, idet kapaciteten markedsføres samlet i ét kommercielt lagerpunkt i den danske gasmærkedsmode. De to selskaber drives ikke i konkurrence med hinanden. Gaslagervirksomheden støtter sig derudover til en række ydelser af stabs- og supportlignende karakter, som købes ind og leveres af moderselskabet (SOV'et).

5.2 PIO-programmet

PIO-programmet er et fælles program for Energinet (SOV) og de to gaslagre med et separat afsnit, der indeholder eventuelle specielle gaslagerrelaterede forhold. Der er i 2017 ikke foretaget væsentlige ændringer hertil.

5.3 PIO-programmets implementering og kontrol

Den PIO-ansvarlige for gaslagrene refererer uden ledelsesansvar i øvrigt direkte til direktøren for selskaberne. PIO-programmets implementering og kontrol varetages efter det fælles programs retningslinjer. Der er i 2017 løbende blevet orienteret om PIO-programmet på afdelingsmøderne, specielt med fokus på behandling af fortrolige oplysninger om driftsforhold og behandling af information og tilbud fra eksterne firmaer.

6. De ni tiltag for Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S og Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S

6.1 Forretningsmæssigt følsomme oplysninger (FFO) - Generelt

Medarbejderne i de to gaslagre kommer som udgangspunkt ikke i besiddelse af FFO. Men skulle de gøre det, er de underlagt de samme regler som medarbejderne i Energinet.

6.2 Forretningsmæssigt fordelagtige oplysninger – egne aktiviteter (FFO-EA)

Medarbejderne kan komme i besiddelse af FFO-EA inden de offentliggøres. Disse oplysninger håndteres efter det fælles programs retningslinjer.

6.3 Adgang, udbygning og vedligeholdelse af el- og gasnet samt lagerfaciliteter

Adgang til gaslagrene i Lille Torup og Stenlille sker i henhold til "Regler for Energinet Gaslager", der sikrer tredjepartsadgang på transparente og ikke-diskriminerende vilkår. Ændringer på området følger derfor ændringer i regelsættet.

Herudover offentliggøres vedligeholdelsesplanen på gaslagerets hjemmeside, så den er tilgængelig for alle aktører.

6.4 Aktør- og kundekontakt

Gaslageret har sin egen hjemmeside; gasstorage.dk. Her har aktørerne lige adgang til informationer vedrørende gaslageret, som fx lagerdata, salg og procedurer samt produkter og tariffer.

Den dedikerede organisation i Gas Storage Denmark varetager kundekontakten. Enkelte forhold omkring nomineringer i driftsdøgnet samt omkring fakturering bliver dog varetaget af udvalgte medarbejdere i Energinets to serviceenheder. Disse arbejdsområder kan blandt andet gennem koncernfælles vagtordninger indebære direkte kundekontakt også med GSD's kunder, typisk på dispatcher/kontrolrumsniveau. Disse er omfattet af Energinets fælles PIO program.

6.5 Selskabsmæssig udskillelse

Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S og Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S er udskilt som selvstændige datterselskaber, under Energinet (SOV), jf. bilag 1: Om Energinet.

6.6 Regnskabsmæssig adskillelse

Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S og Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S har de samme regler som Energinet (SOV) vedrørende regnskabsmæssig adskillelse, jf. afsnit 4.6.

6.7 Krav om habilitet

I forbindelse med udpegningen af en uafhængig overvågningsansvarlig for de to gaslagre har der været fokuseret på, at personen ikke måtte have ansættelse i Energinet (SOV) og ikke måtte have interesser i eller forretningsforhold med Energinet (SOV). Ud fra personindstillingen til Energitilsynet med redegørelse for personens uafhængighed har Energitilsynet, jf. BEK 979 § 7, godkendt den indstillede person. Pr. 1. januar 2015 er den uafhængige overvågningsansvarlige overordnet ansvarlig for Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S og Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S.

Direktionen er underlagt samme regler som Energinet (SOV) vedrørende krav om habilitet, jf. afsnit 4.7.

6.8 Aftaler indgås på markedsbestemte vilkår

Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S og Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S er underlagt samme regler som Energinet (SOV) vedrørende indgåelse af aftaler på markedsbestemte vilkår, jf. afsnit 4.8. Der er ingen ændringer hertil i 2017.

6.9 Kommunikationsarbejde og identifikationsstrategi

Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S og Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S har sin egen hjemmeside; gasstorage.dk. Den samlede gaslagerkoncern markedsføres under eget brand, Gas Storage Denmark, som blev indført i 2016, netop med henblik på at signalere en tydelig adskillelse i forhold til kunderne.

7. Godkendelse af årsberetning for 2017

For Energinet (SOV):

Thomas Als Egebo
Adm. direktør

Thomas Peitersen
Forretningsintern revisor
og uafhængig overvågningsansvarlig

For Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S og
Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S

Adam Elbæk
Adm. direktør

Bjørn Dehning
Strategisk chefkonsulent og uafhængig overvågningsansvarlig

Energinet, Tonne Kjærsvej 65, Fredericia den 22. maj 2018

Bilag 1 – Om Energinet

Energinet er en selvstændig offentlig virksomhed ejet af energi-, forsynings- og klimaministeren. Ejeren har den endelige myndighed over virksomheden inden for de rammer, der er fastlagt i lovgivningen og udøver sit ejerskab i overensstemmelse med de retningslinjer, der er givet i lov om Energinet og i bekendtgørelse om økonomisk regulering af Energinet.

Lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om Folketingets Ombudsmand gælder for den virksomhed, der udøves af Energinet og Energinets helejede datterselskaber.

Energinet står til ansvar for virksomhedens resultater over for ejeren. Energinet søger løbende gennem interne kontroller og uafhængig revision at give de mest korrekte, fyldestgørende og pålidelige oplysninger i virksomhedens rapportering. Rapporteringen bidrager til, at ejeren kan vurdere resultaterne af bestyrelsens og ledelsens handlinger.

Energinets opgave

Energinet er sat i verden for at løse en række opgaver på samfundets vegne.

Energinet har det overordnede ansvar for at forsyne Danmark med el og gas, medvirke til fair konkurrence og indpasse vedvarende energi.

På elområdet ejer, driver og udbygger Energinet det danske eltransmissionsnet – elektricitetens motorveje – og elektriske forbindelser til Norge, Sverige og Tyskland.

På gasområdet ejer, driver og udbygger Energinet det danske gastransmissionsnet og gasforbindelserne til Sverige og Tyskland. Derudover ejes gaslageret i Lille Torup ved Viborg, gaslageret i Stenlille og gasdistributionsnettet i den sydlige del af Jylland og på Syd- og Vestsjælland.

Nogle af de vigtigste opgaver, som Energinet har, er følgende:

- at opretholde den overordnede forsyningsikkerhed på el- og naturgasområdet
- at gennemføre en helhedsorienteret udbygning af transmissionskapacitet i forhold til den langsigtede forsyningsikkerhed
- at medvirke til at skabe objektive og gennemsigtige betingelser for konkurrence på energimarkederne
- at indpasse vedvarende energi i el- og gassystemerne
- at støtte udvikling og demonstration af teknologier til miljøvenlig energiproduktion
- at udbetale tilskud til vedvarende energi, fx solceller, vindmøller og biogas
- at opføre udledningen af stoffer til miljøet fra det samlede energisystem

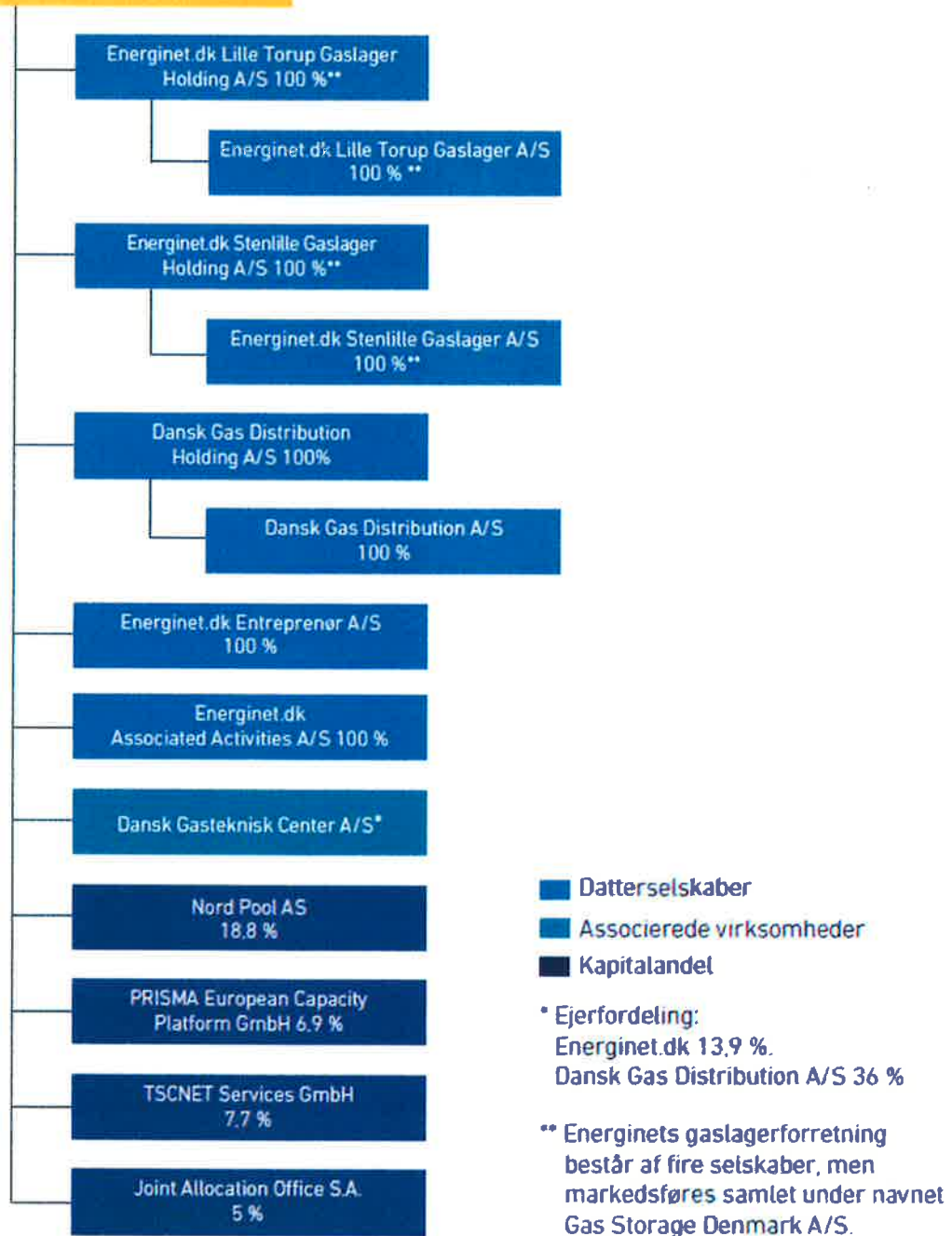
Energinet varetager desuden systemansvaret i Danmark.

Energinets virksomhed drives ikke på baggrund af en bevilling, men direkte med hjemmel i lov om Energinet.

Datterselskaber

Energinet ejer og driver en række aktiviteter i datterselskaber, der alle er 100 pct. ejet af Energinet. Koncernstrukturen pr. 31. december 2017 er illustreret nedenfor.

ENERGINET

Gas Storage Denmark A/S

Forretningsenheden Gas Storage Denmark (GSD) driver to gaslagre ved Lille Torup og Stenlille, Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S og Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S. GSD drives som én virksomhed på kommercielle vilkår og tilbyder gaslagring til aktører på markedet samt bidrager til forsyningssikkerheden i gastransmissionsnettet.

GSD sælger lagerprodukter på gasmarkedet på kommercielle vilkår. GSD er i konkurrence med tyske gaslagre og med andre typer af fleksibilitetsleverandører i det nord-vesteuropæiske gasmarked. GSD sælger kapaciteten på lagrene på auktioner og First Come First Served (FCFS). Adgangen til GSD sker i henhold til "Regler for Energinet Gaslager", der sikrer tredjepartsadgang på transparente og ikke-diskriminerende vilkår.

De to gaslagre er ejet og drevet af Energinet. Lagrene er placeret i henholdsvis Lille Torup i Nordjylland og i Stenlille på Sjælland. Da Energinet har ansvaret for forsyningssikkerheden og balancen i det danske gastransmissionsnet, er der udarbejdet en lageraftale mellem Energinet og Energinet.dk Lille Torup Gaslager A/S og Energinet.dk Stenlille Gaslager A/S, der giver Energinet ret til at bruge lagerkapacitet for at sikre balancen og forsyningssikkerheden i gastransmissionsnettet.

Energinet.dk Associated Activities A/S

Energinet.dk Associated Activities A/S udlejer ledig kapacitet i de optiske fiberkabler, som er etableret i forbindelse med Energinets elektriske luftledninger og kabler. Energinet anvender fiberkablerne i forbindelse med drift og overvågning af elsystemet. Den kapacitet, som Energinet ikke selv bruger, udlejes på kommercielle vilkår. Desuden udlejes plads til placering af mobilantenner på Energinets højspændingsmaster.

Selskabet sælger herudover på opfordring af danske industriinteresser energirådgivning i udlandet inden for Energinets kernekompetencer. Det gælder især Energinets viden om og erfaring med at integrere vedvarende energi i elsystemet. Opgaverne vedrører typisk overførsel af viden via målrettede projekter eller gennem generel undervisning og træning. Konsulentopgaverne løses i regi af Energinet.dk Associated Activities A/S under navnet Energinet.dk Energy Consultancy A/S (EEC).

Selskabet forestår de kommercielle aktiviteter, som Energinet i henhold til lovgivningen kan udøve i tilknytning til Energinets aktiviteter som hovedvirksomhed i medfør af elforsyningsloven, gasforsyningsloven og anden relevant lovgivning.

Dansk Gas Distribution A/S

Energinet købte i 2016 DONG Energys gasdistributionsnet i den sydlige del af Jylland og på Syd- og Vestsjælland; det nuværende Dansk Gas Distribution A/S. Selskabet er integreret i Energinet-koncernen som et selvstændigt selskab med egen organisation og med egen strategi, bestyrelse og direktion. Forretningsenheden Dansk Gas Distribution har godt 100 medarbejdere og sørger for, at gassen kommer frem gennem deres rør til mere end 120.000 danske hjem og virksomheder på Sjælland og i den sydlige del af Jylland.

TSO-EL

Forretningsenheden TSO-EL består af i alt 541 medarbejdere, som er delt op i Eltransmission og Elsystemansvar. Eltransmission arbejder med drift og udvikling af det danske eltransmissionsnet og Elsystemansvar arbejder med drift og udvikling af elmarkedsdesign og med balancering af eltransmissionsnettet.

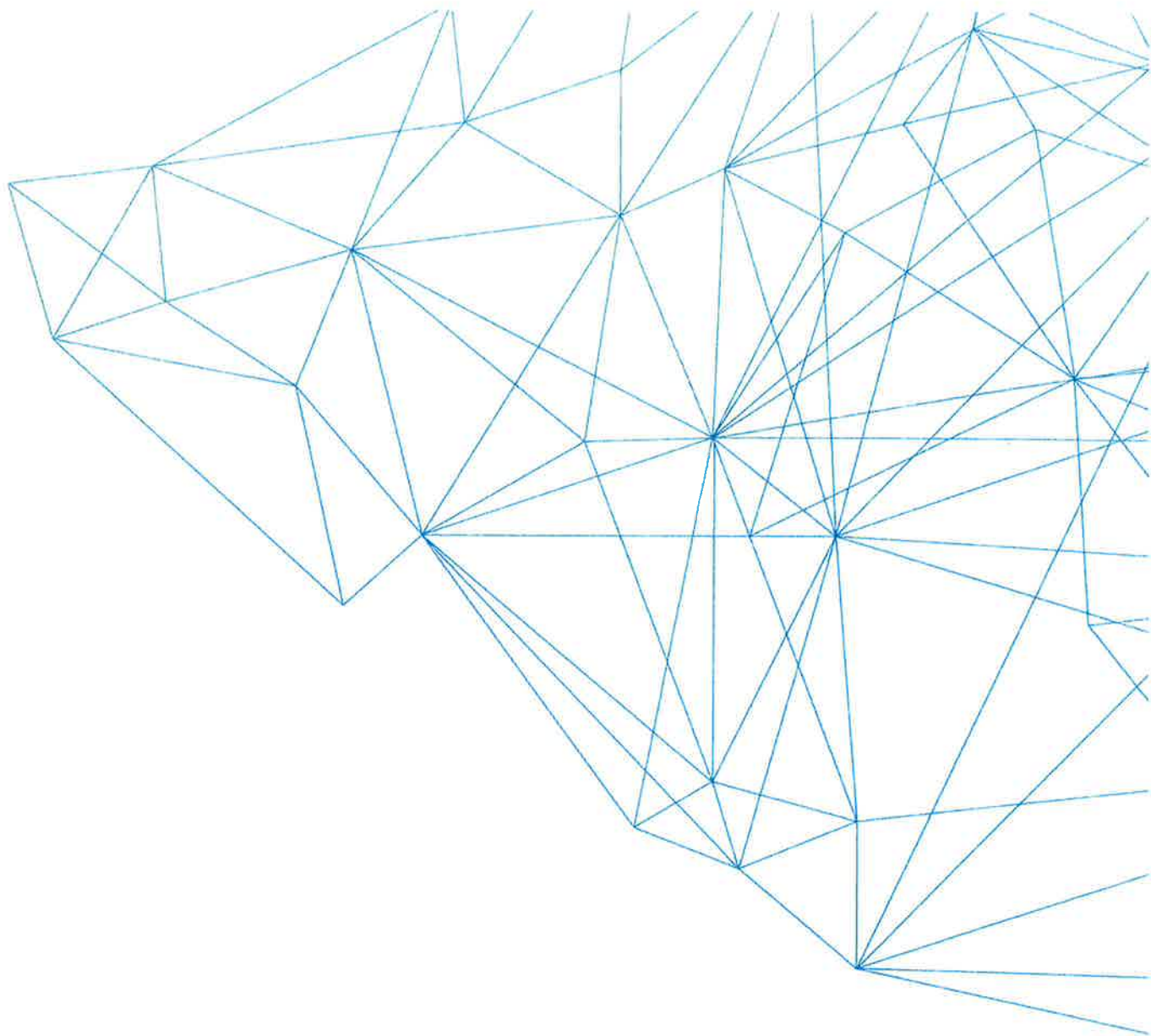
Det er forretningsenhedens opgave at sørge for forsyningssikkerheden på elområdet, at understøtte et velfungerende elmarked og for at indpasningen af vedvarende energi sker på en omkostningseffektiv måde.

TSO-GAS

Forretningsenheden TSO-GAS har 58 medarbejdere, som arbejder med drift og udvikling af gastransmissionssystemet samt med markedsudvikling inden for gasområdet.

Energinet har ansvaret for, at der er tilstrækkelig mulighed for at transportere gas til alle danske gasforbrugere og for at sikre transport af gas gennem Danmark til vores nabolande. Forsyningssikkerheden er i denne forbindelse en af kerneopgaverne for Energinet, som tilvejebringes hovedsageligt af TSO-GAS ved omlægninger og udbygning af gasinfrastrukturen.

For yderligere information henvises til Energinets årsrapport 2017 på www.energinet.dk.

KOLOFON

PIO årsberetning 2017

ENERGINET

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Forfatter: TPI/DSL
Dato: 22. maj 2018

